

Járási Mentőcsoportok

(önkéntes területi polgári védelmi szervezetek)

A járási rendszer kialakítását követően 2013-ban megtörtént a vármegye mind a 10 járásában az önkéntes területi rendeltetésű polgári védelmi szervezetek létrehozása, rendszerbe állítása. A Nemzeti Minősítés megszerzését 2014-ben teljesítette valamennyi mentőcsoport – a vármegyére leginkább jellemző veszélytípus elleni védekezésre; az „Alapvető vízkár-elhárítási tevékenység”-re.

Létrehozás

A Járási Mentőcsoportok (a továbbiakban: Mentőcsoport) rendeltetése, a járásokban beazonosított veszélyeztető hatások káros hatásainak megelőzése, bekövetkezésük esetén a kárfelszámolásban történő részvétel. A Mentőcsoport feladata a beavatkozó hivatásos erők megerősítése, katasztrófaveszély, veszélyhelyzeti szintet el nem érő esetben, valamint különleges jogrend időszakában polgári védelmi feladatok ellátása. A szervezet alapfeladata továbbá, a veszélyhelyzeten kívüli időszakaiban a katasztrófavédelmi feladatok ellátása. A megalakítás célja az volt, hogy egy olyan képességű csoport kerüljön létrehozásra, amely hosszabb távon is képes hozzájárulni a járásban esetlegesen bekövetkező katasztrófák és veszélyhelyzetek hatékony kezeléséhez, felszámolásához, a lakosság alapvető ellátásának biztosításához, és az eredeti helyzet visszaállításához.

Szervezeti formáját tekintve a Mentőcsoport területi polgári védelmi egység, tagjai önként jelentkező állampolgárok. Az Önkéntes Polgárőr- és Tűzoltó Egyesületek az elmúlt évek során a környező településeken és a vármegye más területein számos beavatkozásban vettek részt.

A Mentőcsoportok alapját (a létrehozás bázisát) jogi személyiséggel rendelkező önkéntes egyesületek alkotják. Így a szervezet számára adott támogatásokból, felajánlásokból, illetve a kormányzati- és egyéb forrásból elnyert pályázatokból származó javakat az egyesületen keresztül a szervezet fel tudja használni, alkalmazási költségeit el tudja számolni. Fentiek figyelembe vételével fontos, hogy a közigazgatás szereplői és a gazdálkodó szervezetek vezetői az erkölcsi támogatás mellett anyagi-, technikai segítséget is adjanak az önkéntes szervezeteknek.

A Mentőcsoport a hazai katasztrófák és veszélyhelyzetek kezelése érdekében megalakuló, civil alapon szerveződő mentőcsoport, amely képes elsősorban ár- és belvízi veszélyeztetettségéből adódó helyzetek során jelentkező mentési és védekezési szakfeladatok ellátására. A szervezet alkalmazására akkor kerülhet sor, ha az arra rendelt szervek erőforrásai nem elegendőek a veszély kezeléséhez, illetve a lakosság, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme indokoltá teszi.

Mentőcsoportok felépítése

Baranya vármegyében mentőcsoportok megalakítási létszáma egységesen 50 fő, feltöltöttsége a jelentkező önkéntesek számától függ. A parancsnokság létszáma 2 fő. A mentőcsoport vezetője az *egyesület* parancsnoka. A parancsnokságot képezi további 1 fő az illetékes Katasztrófavédelmi Kirendeltség állományából kijelölt személy, akinek feladata a kapcsolattartás a hivatásos szervekkel-szervezetekkel, az okmányok vezetése, valamint a hírendszerek működtetése.

Járás megnevezése	Készenléti idő		Egység			
	fokozat	óra	megnevezés	létszáma	Összesen	megalakítási helye
pl: MOHÁCS	Gyors	3	Parancsnokság	1/2	2	Önkéntes Tűzoltó- és Polgárőr Egyesület
	Gyors	3	Kutatási komponens	1/10	10	
	Gyors	3	Mentési komponens	1/30	30	
	Gyors	3	Egészségügyi komponens	1/6	6	
	Gyors	3	Logisztikai komponens	1/2	2	
	Gyors összesen	3		1/50	50	
	Szervezetek létszáma mindösszesen:			50		

Alegységek működése, bemutatása

A parancsnokság feladatai:

- A Mentőcsoport riasztási, értesítési rendszerének kialakítása, működtetése, alkalmazásának megtervezése, megszervezése. Alkalmazás során az egységek szakmai irányítása, kapcsolattartás a mentést irányító vezető szervekkel, a mindenoldalú biztosítás megszervezése.
- Folyamatos információgyűjtés, adatfeldolgozás, értékelés, elemzés, kapcsolattartás – a kialakult helyzetnek megfelelően a segélykérő települések vonatkozásában – az előljáró és együttműködő szervekkel.

- A mentőcsoport teljes vagy részleges alkalmazása esetén, kapcsolatfelvétel a segélykérő kárhely illetékes szerveivel.
- A szükséges szakértők bevonásával szakmai döntések előkészítése.
- Közreműködés a lakosság tájékoztatásában, riasztási feladatok végrehajtásában.
- Tapasztalatok összegzése, dokumentálása.

A kutatási komponens feladatai:

- Eltűnt személyek megkeresése a kárterületen,
- Felderítés
- Azonnali mentési tevékenység végrehajtása.
- Helyszínbiztosítás.

A mentési komponens feladatai:

- Műszaki mentési műveletek végrehajtása kézi és a rendelkezésre álló gépi erővel.
- Komplex árvíz-védekezési munkák (nyúlátépítés, buzgárelfogás, fóliaterítés, stb.) táborépítési munkák, megtámasztási, kitámasztási, vízátemelési munkálatok ellátása.

Az egészségügyi komponens feladatai:

- Az aktiválástól a megalakítási helyre történő visszaérkezésig figyelő és ellátó egészségügyi rendszer biztosítása.
- Közvetlenül a káreseményhez települve a sérültek osztályozása, illetve az ehhez kapcsolódó legsürgősebb elsősegély-nyújtási feladatok ellátása, abban történő közreműködés.
- A kórházba szállításra váró, ellátott betegek felügyelete.
- A mentésben résztvevő személyek egészségügyi biztosítása.

A logisztikai komponens feladatai:

- A bevetés feltételeinek megteremtése (elhelyezés, ellátás, váltás, egészségügyi ellátás, utánpótlás, technikai kiszolgálás, őrzésvédelem, tábori körülmények kialakítása, táborhely működtetése, szállítási feladatok megszervezése).
- A műszaki mentéshez szükséges anyagok, eszközök, szerszámok és berendezések szükség szerinti biztosítása.

- Folyamatos kapcsolattartás, információegyeztetés a további egységek vezetőivel.
- Felkérésre önálló logisztikai tevékenység ellátása, vagy annak megszervezése valamennyi beavatkozóra vonatkozóan a kárterületen.

Csapattagok kiválasztásának kritériumai

A Mentőcsoport létrehozásakor az egyesületi taggyűlés keretében tagtoborzás során került sor a tagok kiválasztására. A jelentkezőkkel szemben támasztott követelmény az önkéntesség, a fizikai és egészségügyi alkalmasság. A tagok felelőssége a nyilatkozatokban vállaltakon felül az általános fizikai, egészségügyi állapotukra, valamint az időszakos orvosi alkalmassági felülvizsgálatok meglétére terjed ki. A járásban élő - önkéntes segítségnyújtásra jelentkező - állampolgárok kiválasztását, és a mentőcsoportba történő tagfelvételt az illetékes kirendeltség egyezteti az egyesület vezetőjével (kapcsolattartó).

Csapat mozgósítása

A Mentőcsoport mozgósításának elrendelése és végrehajtása a Megalakítási terv mellékletét képező Mozdósítási terv alapján történik. A Mentőcsoport alkalmazását a Baranya Vármegyei Védelmi Bizottság elnöke rendelheti el.

A mentőcsoport riasztása és szükség szerinti (megalakítási bázisra történő) berendelése (továbbiakban: riasztás) a Baranya Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatójának (továbbiakban: igazgató) utasítása alapján történik.

Az igazgató utasításának megfelelően a vármegyei főügyelet végrehajtja a Mentőcsoport parancsnoki állományának riasztását. Ezt követően a Hivatásos Tűzoltóparancsnokság Híradó ügyeletes elvégzi a munkacsoport-vezetők riasztását. A komponensek (egységek) állományának riasztását a munkacsoport-vezetők hajtják végre.

Kiképzések, gyakorlatok, felkészítések

A Mentőcsoport felkészítése, kiképzése és gyakoroltatása éves rendszerességgel komplex és részgyakorlások végrehajtásával biztosított. A kiképzések és gyakorlatok végrehajtása lehetőség szerint más hivatásos elsődleges beavatkozókkal (mentőszolgálat, rendőrség, katasztrófavédelem) együttműködve történik.